

Saksframlegg

Vår ref.: 25/676 - 19	Dato: 12.11.2025	Saksbehandler: Marte Elverhøi Sandom
Behandling av saken:		
Saksnr. 106/25	Utvalg Formannskapet Kommunestyret	Møtedato 20.11.2025

Folldal kommunes budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Kortversjon av saken:

Kommunedirektørens forslag til årsbudsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029 skal legge til rette for en fremtidsrettet utvikling av lokalsamfunnet, samt gode og likeverdige tjenester for alle innbyggerne innenfor våre forutsetninger. Samtidig skal det tas hensyn til befolkningsutviklingen, renteutgifter og lånenivå. Budsjett og økonomiplanen tar utgangspunkt i sist vedtatte økonomiplan for 2025 - 2028, inneværende års drift og investeringer, statsbudsjettets inntektsrammer og øvrige føringer.

Budsjettet legges frem i tråd med kommunens økonomireglement og vedtas på overordnet nivå på budsjettansvarsområder. Budsjettet er en bindende plan for bruk av kommunens midler i 2026. Kommunen planlegger for å yte gode tjenester også i 2026. Det er i Helse, rehabilitering og omsorg lagt til rette for en organisering som skal sikre at vi kan levere trygge og gode helse- og omsorgstjenester også i fremtiden med tanke på at vi blir flere eldre i kommunen vår. I Oppvekst er det satt fokus på omstilling i drift og bemanning ut fra gjeldende barnetall og alderssammensetning. TLU er kompensert for økte driftsutgifter på strøm og vintervedlikehold. Lønnsvekst er innarbeidet.

Budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029 legges frem i Framsikt og fremstilles digitalt. Framsikt er et system for helhetlig virksomhetsstyring for kommuner og fylkeskommuner.

Lenke til kommunedirektørens forslag i Framsikt:

[Årsbudsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029](#)

Vedlegg

Liste over eiendommer fritak eiendomsskatt 2026 - esktl § 7a og 7b	12.11.2025
Selvkost Budsjettnotat - Folldal kommune 2026	12.11.2025
Budsjett 2026 med økonomiplan 2026-2029 for kontrollarbeidet	12.11.2025
Søknad Folldal Frivilligsentral	12.11.2025
Budsjett 2025 - Frivilligsentral	12.11.2025
Underskrevet regnskap 2024 - Folldal frivilligsentral	12.11.2025
Årsmelding 2024 - Folldal frivilligsentral	12.11.2025
Årsregnskap 2024 - Folldal Frivilligsentral	12.11.2025
Budsjettforslag 2026 Folldal kirkelige fellesråd	12.11.2025

Budsjettforslag 2026 drift Folldal kirkelige fellesråd	12.11.2025
Budsjettforslag 2026 investering Folldal kirkelige fellesråd	12.11.2025
Søknad driftstilskudd 2026 SFG	12.11.2025
Regnskap 2024 SFG	12.11.2025
Budsjett SFG pr. 30. september 2025	12.11.2025
Søknad om driftsstøtte 2026 Folldal Idrettsforening	12.11.2025
Søknad om driftsstøtte til Folldal Idrettsforening fra Folldal kommune for 2026	12.11.2025
Budsjett 2025 FIF	12.11.2025
Søknad driftstilskudd 2026 Folldal Turlag	12.11.2025
Regnskap 2024 - Folldal Turlag	12.11.2025

Saksopplysninger:

Ifølge kommunelovens § 14-3 skal kommunestyret selv innen årets utgang vedta budsjett for neste kalenderår og økonomiplan for de neste fire årene. Budsjettet skal vedtas på grunnlag av formannskapets innstilling, og det skal omfatte hele kommunens virksomhet, være fullstendig, realistisk og i balanse. Budsjett og økonomiplanen tar utgangspunkt i sist vedtatte økonomiplan for 2025 - 2028, inneværende års drift og investeringer, statsbudsjettets inntektsrammer, og øvrige føringer. Kommunens overordnede planer og kommunens generelle økonomiske situasjon legges også til grunn. Budsjettet er en bindende plan for bruk av kommunens midler i 2026. Budsjett 2026 legges frem i tråd med kommunens økonomireglement og vedtas på overordnet nivå på budsjettansvarsområder.

Årsbudsjettet er delt i driftsbudsjett for de løpende utgiftene og inntektene, og et investeringsbudsjett for utgifter og inntekter til formål som ikke er løpende, men av mer varig karakter.

Saksvurdering:

I arbeidet med budsjett 2026 er det brukt tid på felles forståelse av situasjonsbildet for kommunen, både innad i organisasjon og opp mot politisk nivå. Utfordringer knyttet til et økende antall eldre innbyggere og en samtidig reduksjon i den yrkesaktive delen av befolkningen og barnekullene gjør seg tydelig gjeldende i kommende 5-årsperiode. Befolkningsutviklingen både lokalt, regionalt og nasjonalt er i denne sammenhengen grunnleggende for tjeneste- og økonomiplanleggingen da den også ligger til grunn for statens rammeoverføringer basert på inntektssystemet.

Samfunnet står overfor utfordringer og preges av usikkerhet. Vi har fortsatt en pågående krig i Europa med flyktningestrøm som resultat, klimaendringer gjør seg gjeldende med mer ekstremvær og viktigheten av beredskapsarbeid blir synlig på mange områder. Vi har et generelt høyt lønns- og prisnivå etter de siste årenes utvikling. Renten er fortsatt på et høyt nivå til tross for noe nedgang siste halvår. Summen av usikkerhet i samfunnet generelt påvirker også lokalsamfunnet. Det gir nye utfordrende rammevilkår for langsiktig planlegging og budsjettarbeid.

Kommunedirektørens forslag til budsjett 2026 og økonomiplan for 2026 - 2029 har som hovedmål å fortsatt levere gode tjenester for alle innbyggerne innenfor våre forutsetninger, samtidig skal det tas hensyn til befolkningsutviklingen, renteutgifter og lånenivå. I stor grad handler det om å fordele ressurser mellom de store enhetene oppvekst og helse, rehabilitering og omsorg ut i fra faktisk behov innenfor de ulike enhetene.

Kommunens økonomiske situasjon vil fremover være preget av den betydelige økningen i finanskostnadene som en konsekvens av stort låneopptak til utbygging av Folldal bo- og servicesenter. Både renteutgiftene og prisstigning har økt betraktelig etter at utbygging ble vedtatt i 2021. Det er i Helse, rehabilitering og omsorg lagt til rette for en organisering som skal sikre at vi kan levere trygge og gode helse- og omsorgstjenester også i fremtiden med tanke på at vi blir flere eldre i kommunen vår. I Oppvekst er det satt fokus på omstilling i drift og bemanning ut fra gjeldende

barnetall og alderssammensetninger. Vi har nå valgt å låse energiprognosene fra Fortum fra midt i oktober i budsjettet. Lønnsvekst er innarbeidet.

Vi har hatt som mål å gå fra bruk av disposisjonsfond til avsetning til disposisjonsfond, og legger fram et budsjett med et forslag til avsetning til disposisjonsfond på 1,6 mill kroner.

For å kunne betjene nødvendige låneopptak og tilpasse driften til befolkningsutviklingen må kommunen planlegge for å ta driftsbudsjettet ytterligere ned i kommende periode. Økonomiplanen viser at vi går inn i en periode med strammere økonomi. Det blir viktigere enn noen gang at vi foretar gode prioriteringer. Ønskede investeringer i økonomiplanperioden vurderes nøye i forhold til nødvendighet. Flere prosjekter er skjøvet ut i tid. Kommentarer til investeringsprosjekter omtales i eget kapittel *Investeringer* i Framsikt.

Endring i renter og energikostnader kan fort gi store utslag på driftsresultatet. Andre uforutsette hendelser kan i denne sammenheng også være kostnader som er knyttet til lovfestede rettigheter som f.eks. barnevern, økte sosialutgifter eller endring i omfang av lovpålagte helse- og omsorgstjenester. Befolkningsutviklingen følges nøye, og det vil også gi negative utslag for kommunens økonomi hvis det blir ytterligere nedgang i folketallet.

Oversikt over priser og gebyrer ligger inne i Framsikt under eget kapittel. Mange av disse er sentralt regulert og/eller regulert via lover og forskrifter. For noen av prisene og gebyrene er det anledning til å legge inn et politisk skjønn. En stor del av prisene er indeksregulert i henhold til vedtak.

For eiendomsskatt ble det i k 22/23 vedtatt følgende «*Folldal kommune gjennomfører kontorjustering av eiendomsskattetakstene i årene fram til og med 2025. I 2024 startes arbeidet med ny alminnelig taksering med nye takster fra og med 2026.*» Den praktiske takseringen er gjennomført og det jobbes nå i nemd med å fastsette de nye skattesatsene. Dette arbeidet ferdigstilles i løpet av februar 2026. Det er i dag for stor usikkerhet knyttet til skattesatsene at det er hensiktsmessig å vurdere endring av promillen. De nye eiendomsskattetakstene vil gi handlingsrom for vurdering av promillesatsene for 2027. Kontorjustering videreføres derfor også for 2026.

Detaljbudsjett for både drift og investering ligger i Framsikt. Søknader og budsjettforslag for tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon legges ved.

Den administrative budsjettprosessen har hatt fokus på felles forståelse av situasjonsbildet og rammebetingelser. Det har vært 2 samlinger for ledere, hovedtillitsvalgt og verneombud. Den første i mars med oppstart av budsjettarbeidet og den andre i september. Enhetene har i mellomtiden arbeidet med prioriteringer og mulige driftsendringer for effektive og kvalitativt gode tjenester. Dette er gjort med involvering av arbeidsmiljøgruppene i de ulike enhetene. Administrasjonen har hatt et dialogmøte med kommunestyret i juni og formannskapet i september, samt en gjennomgang av styringssignaler med kommunestyret i oktober.

Kommunedirektørens endelige budsjettforslag behandles i formannskapet 20. november. Formannskapets forslag legges ut på offentlig høring 24. november, og vil bli behandlet i rådene og AMU før kommunestyrets endelige behandling 11. desember.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø:

Kommunens drift påvirker klima og miljø.

Kommunedirektørens innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Eiendomsskatt

Følgende skal gjelde for eiendomsskatteutskrivningen i 2026:

Det skal skrives ut eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen (jf. eiendomsskatteloven (esktl.) § 2 og § 3 bokstav a).

Gjeldende takster (kontorjustert med 10 % i 2024 og 5% i 2025) kontorjusteres i 2026 med 5 % (esktl. § 8 A-4).

Generell skattesats settes til 7,0 promille, og for bebygde bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 4,0 promille (esktl § 11).

Fritak etter esktl. § 7 a) gis til følgende eiendommer (jf. vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag, skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

Fritak etter esktl. § 7 b) gis til bygninger som er fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, det vises til vedlagte liste. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2025, kan først fritas for eiendomsskatt i 2026.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister; 1. april, 1.juni, 1.september og 1.november.

2. Gebyrer og priser

Kommunale avgifter og gebyr vedtas i henhold til Gebyrliste i budsjettdokumentet-

Gebyr for vann, avløp, septik og renovasjon skal være i henhold til kommunelovens§ 15-1 og forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

3. Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid godkjennes

4. Drift

Budsjett 2025 vedtas på nettoramme pr enhet.

Tall i 1000 kr	Budsjett 2026
Sentraladministrasjon	17 353
Oppvekst	34 330
Integrering	4 427
HRO	64 040
TLU	17 724
Service og kultur	11 603
Renter, skatt, rammeoverføringer, osv.	- 165 662

5. Investeringer

Vedtas i henhold til oversikt, kr 4 916 000,-

Finansiering:

Tilskudd	0
----------	---

Lån	4 270 000
Overføring fra drift	646 000
Total	4 916 000

Vedtas låneopptak, serielån, på inntil kr 4 270 000,-. Avdrag iht avskrivningstid for investeringene.

Startlån i Husbanken til videre utlån inntil kr 3 000 000.

6. Kassakredittlån

Folldal kommune tar opp kassakredittlån for driftsåret 2025 på inntil kr. 10 000 000,-.

Formannskapet 20.11.2025

Behandling

Endringsforslag, Sp, foreslått av Jon Olav Ryen, Senterpartiet

Sentraladministrasjon, driftstilskudd:

Folldal Idrettsforening + 20.000

Folldal kyrkjelege fellesråd + 125.000

Turistinformasjonen + 20.000

Sum 165.000

Inndekning: Redusert overføring til disposisjonsfondet.

Oppvekst, gebyr:

Søskemoderasjon kulturskolen 50 %.

Inndekning: Tas av rammen

Tilleggsforslag fra Folldal AP, foreslått av Tommy Kristoffersen, Arbeiderpartiet

Verbalforslag:

Det legges fram en sak for kommunestyret om størrelsen på politisk organ for neste kommunestyreperioden i første halvdel av 2026.

Representant Tommy Kristoffersen (Ap) ba om gruppemøte. Dette ble innvilget. Møtet ble satt igjen.

Votering over endringsforslag fra Senterpartiet:

Folldal Idrettsforening + 20.000 : 2 for 5 mot

Folldal kyrkjelege fellesråd + 125.000 : 2 for 5 mot

Turistinformasjonen + 20.000 : 3 for 4 mot

Oppvekst, gebyr:

Søskemoderasjon kulturskolen 50 %. Inndekning: Tas av rammen. Enstemmig vedtatt.

Innstilling med vedtatt endring: enstemmig vedtatt.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Tilleggsforslag fra Folldal AP**

Tommy Kristoffersen (Ap)

For: 7 stemmer (100%) - Ap 4, FL 1, Sp 2

Mot: 0 stemmer (0%)

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Eiendomsskatt

Følgende skal gjelde for eiendomsskatteutskrivningen i 2026:

Det skal skrives ut eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen (jf. eiendomsskatteloven (esktl.) § 2 og § 3 bokstav a).

Gjeldende takster (kontorjustert med 10 % i 2024 og 5% i 2025) kontorjusteres i 2026 med 5 % (esktl. § 8 A-4).

Generell skattesats settes til 7,0 promille, og for bebygde bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 4,0 promille (esktl § 11).

Fritak etter esktl. § 7 a) gis til følgende eiendommer (jf. vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag, skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

Fritak etter esktl. § 7 b) gis til bygninger som er fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, det vises til vedlagte liste. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2025, kan først fritas for eiendomsskatt i 2026.

Eiendomsskatten betales i fire terminer per år med følgende betalingsfrister; 1. april, 1.juni, 1.september og 1.november.

2. Gebyrer og priser

Kommunale avgifter og gebyr vedtas i henhold til Gebyrliste i budsjettdokumentet.

Oppvekst, gebyr:

Søskenmoderasjon kulturskolen 50 %.

Inndekning: Tas av rammen.

Gebyr for vann, avløp, septik og renovasjon skal være i henhold til kommunelovens§ 15-1 og forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

3. Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid godkjennes

4. Drift

Budsjett 2026 vedtas på nettoramme pr enhet.

Tall i 1000 kr	Budsjett 2026
Sentraladministrasjon	17 353
Oppvekst	34 330
Integrering	4 427
HRO	64 040
TLU	17 724
Service og kultur	11 603
Renter, skatt, rammeoverføringer, osv.	- 165 662

5. Investeringer

Vedtas i henhold til oversikt, kr 4 916 000,-

Finansiering:

Tilskudd	0
Lån	4 270 000
Overføring fra drift	646 000
Total	4 916 000

Vedtas låneopptak, serielån, på inntil kr 4 270 000,-. Avdrag iht avskrivningstid for investeringene. Startlån i Husbanken til videre utlån inntil kr 3 000 000.

6. Kassakredittlån

Folldal kommune tar opp kassakredittlån for driftsåret 2025 på inntil kr. 10 000 000,-.

Verbalforslag:

Det legges fram en sak for kommunestyret om størrelsen på politisk organ for neste kommunestyreperioden i første halvdel av 2026.